

23 april 2021



PROVINCIE  UTRECHT

## CONVENANT WATERSTOF IN MOBILITEIT PROVINCIE UTRECHT

### INHOUD

I Partijen

II Overwegingen

III Inhoudelijke bepalingen van het convenant

IV Bijlagen

## I Partijen

De initiatiefnemers:

1. De publiekrechtelijke rechtspersoon, de **Provincie Utrecht**, gevestigd te Utrecht, Archimedeslaan 6, 3584 BA Utrecht, (Postbus 14107), krachtens het besluit van Gedeputeerde Staten op 6 april 2021, vertegenwoordigd door de heer A.J. Schaddelee, gedeputeerde, hierna te noemen: **Provincie**;
2. Gemeente Utrecht, wethouder Eelco Eerenberg
3. Gemeente Nieuwegein, wethouder Marieke Schouten
4. Gemeente Stichtse Vecht, wethouder Jeroen Willem Klomps
5. Gemeente Amersfoort, wethouder Hans Buitelaar
6. Gemeente Veenendaal, wethouder Marco Verloop
7. Gemeente Woerden, wethouder Tymon de Weger
8. EnergieCollectief Utrechtse Bedrijven, voorzitter Henk Stamhuis
9. KWR Water Research Institute, directeur Dragan Savić

En de medeondertekenaars van het convenant, tezamen geduid als "**Partijen**".

## II Overwegingen

### **Partijen overwegen het volgende.**

#### **Groene waterstof**

Groene waterstof wordt steeds meer gezien als een krachtige kandidaat voor het verduurzamen van mobiliteit. Bestuurlijke afspraken en regelgeving richten zich op vergroening van de economie, beperking van emissies en stimuleren van de economische veerkracht, zowel op EU-schaal als op regionaal niveau.

#### *EU*

De Europese Commissie koerst op verder aanscherpen van de doelstellingen voor hernieuwbare energie naar 55% in 2030. Mede in dit kader heeft de Europese Commissie een ambitieus plan gericht op waterstof, 'A hydrogen strategy for a climate-neutral Europe' (juli 2020) gelanceerd. Dit bouwt mede voort op de 'Strategy for low-emissions mobility' (2016) waarin waterstof-elektrisch vervoer als kansrijk wordt gezien in het kader van emissiereductie. Deze ontwikkelingen werken rechtstreeks door in het Europese stimuleringsbeleid voor onderzoek en innovatie.

#### *Nationaal*

Als voortvloeisel uit het Klimaatakkoord (juni 2019) heeft de regering landelijk doelstellingen geformuleerd voor mobiliteit op waterstof. In de Kabinetsvisie Waterstof (maart 2020) zijn deze gekwantificeerd, waarbij het jaar 2025 als richtpunt geldt. In het Nationaal Groeifonds dat is opgericht om de economische gevolgen van de coronapandemie te mitigeren, vormt waterstof een van de vijf pijlers. Het Schone Lucht Akkoord (2019) dat gezamenlijk door rijksoverheid en decentrale overheden is opgesteld, regelt een nationaal actieplan voor verbetering van de luchtkwaliteit. Verder heeft de Rijksoverheid een reeks van bestuursakkoorden en convenanten afgesloten, gericht op het stimuleren van Zero Emission mobiliteit.

#### *Provinciaal*

Volgens het Coalitieakkoord 2019-2023 beoogt provincie Utrecht te participeren in energie-innovatietrajecten (waaronder waterstof) met als doel toepassing en opschaling te versnellen. Emissievrij openbaar vervoer is een doel voor uiterlijk 2028. In het coalitieakkoord 2018-2022 van Amersfoort staat: "In deze periode willen wij de vestiging van een waterstoftankstation mogelijk maken." In de Omgevingsvisie van de gemeente Veenendaal staat: "Bij autogebruik faciliteren we het gebruik van duurzame auto's, zoals elektrisch en waterstof."

De 'Green deal Zero emissie stadslogistiek' (Uitvoeringsagenda greendeal ZES), alsmede de daaruit voortvloeiende [Uitvoeringsagenda Stadslogistiek](#) (9 februari 2021) zijn mede ondertekend door gemeenten Utrecht en Amersfoort.

Daarnaast is er het 'Bestuursakkoord 'Zero emissie regionaal openbaar vervoer per bus' (mede ondertekend door IPO, InterProvinciaal Overleg, 2016) en voor een schone binnenvaart de 'Declaration of Nijmegen' voor schone binnenvaart (ondertekend door Provincie Utrecht, 2018) en de 'Green deal zeevaart, binnenvaart en havens (ondertekend door de provincie in 2019).

In 2020 heeft de provincie het 'Schone Lucht Akkoord' ondertekend en het Programmaplan Energietransitie 2020-2025 vastgesteld. Verder zijn (decentrale) overheden vanaf 2021 gehouden om te voldoen aan de Europese Clean Vehicle Directive, die zich richt op het inkoopproces van logistieke diensten en mobiliteit.

#### *Regionale Energie Strategie*

In de Regionale Energiestrategieën (RES) maken regionale overheden en maatschappelijke organisaties afspraken over het opwekken van duurzame energie op land, de verdeling van duurzame warmtebronnen en de daarvoor benodigde opslag en energie-infrastructuur. Hierbij is de

Provincie Utrecht verdeeld in drie regio's. Ook voor verwarming van bijv. woningen in historische stadscentra is groene waterstof een kandidaat. Voor de helderheid, mobiliteit valt niet binnen het kader van de RES-plannen.

## Partijen en hun rol in het convenant waterstof in mobiliteit provincie Utrecht

### *Publieke organisaties*

**Provincie Utrecht:** is verantwoordelijk voor het beleid in de provincie zelf, stimuleert duurzame oplossingen waaronder mobiliteit op basis van groene waterstof in de provincie. De provincie werkt aan een provinciaal netwerk clean energy hubs nabij de goederencorridors weg en water. Daarmee wil de provincie zich profileren met een goed netwerk van waterstofhubs voor mobiliteit en logistiek vanwege haar centrale ligging in het land. Het gaat hier dus om personenvervoer, goederenvervoer en mobiele werktuigen.

**Gemeenten:** faciliteren duurzame initiatieven voor waterstof binnen de wettelijke kaders. Faciliteren bij initiatieven is altijd maatwerk. Gemeenten spannen zich in om medewerking te verlenen aan initiatieven in hun gemeenten, binnen hun publiekrechtelijke bevoegdheden. Dit kan bestaan uit zeer diverse zaken, o.a. meedenken bij het proces, bij de vergunningverlening of ten aanzien van leges (groene leges / erfpachtcanons, gereduceerd tarief of kwijtschelding), grondzaken, subsidies, borgstelling, intentieverklaring en natuurlijk ook als launching customer bij eigen inkoop.

**Overige (semi-)publieke organisaties:** opereren vanuit hun taakstelling (bijv. drinkwatervoorziening, waterbeheer) en voeren een eigen duurzaamheidsbeleid dat aansluit bij de doelstellingen van het convenant.

**Ministerie IenW:** In het kader van het Klimaatakkoord ontwikkelt het ministerie IenW samen met het H2-Platform een landelijk convenant waterstof in mobiliteit. Dit regionale convenant is in lijn met de ambitie van het ministerie.

**Ministerie EZK** stimuleert via het Nationaal Waterstofprogramma de integrale ontwikkeling van de waardeketen van waterstof, waaronder de productie, opslag & transport en toepassing in verschillende markten.

### *Private organisaties*

Het betreft bedrijven met uiteenlopende kernactiviteiten:

- **Eindgebruikers** als afnemer van voertuigen resp. groene waterstof
- **Leveranciers** van transportmiddelen en andere relevante producten en diensten
- **Verladings** als opdrachtgever voor transportbedrijven
- **Operators** van tankstations en/of productiemiddelen voor groene waterstof
- **Financiële dienstverleners**
- **Leasebedrijven**

### *Maatschappelijke organisaties en ondernemersorganisaties*

Organisaties die een actieve rol wensen te spelen in de realisatie van de doelen van het convenant:

- **Samenwerkingsverbanden** (bijv. van bedrijven, zoals brancheverenigingen en ondernemersverenigingen)
- **Regionale organisaties** met een specifieke focus (bijv. ROM Utrecht, Energiefonds Utrecht, Platform Groene Hart Werkt!)
- **Natuur- en Milieuorganisaties**

## *Kennisorganisaties*

Hiertoe te rekenen:

- **Onderzoeksorganisaties** die via hun programmering van Onderzoek, Ontwikkeling en Innovatie helpen de doelen van het convenant te helpen realiseren
- **Onderwijsinstellingen** (MBO, HBO, universitair) die relevante delen van de onderwijsprogrammering inzetten om de doelen van het convenant te helpen realiseren

### **Intentie van het convenant waterstof in mobiliteit provincie Utrecht**

Partijen spannen zich in om de doelen hiervan te helpen verwezenlijken, ieder vanuit de eigen rol. Partijen streven ernaar – zo ver mogelijk en van toepassing – om zelf binnen hun wagenpark een of meerdere waterstofvoer- of vaartuigen aan te schaffen (of anderszins bij te dragen aan het realiseren van de doelen). Zover mogelijk is dit gespecificeerd in bijlage A.

Het convenant waterstof in mobiliteit weerspiegelt de gezamenlijke ambitie van Partijen, die allemaal de doelstellingen ervan onderschrijven. De haalbaarheid van de doelstellingen binnen het gestelde tijds kader is echter afhankelijk van een samenspel van meerdere actoren en factoren, en is mede afhankelijk van externe ontwikkelingen. Derhalve kan geen der Partijen gehouden zijn besluiten te nemen die zich niet verdragen met de doelen van de eigen organisatie.

### **Dit convenant kan een bijdrage leveren op onderstaande punten:**

- Een voortrekkersrol binnen de provincie Utrecht in de energietransitie en schone mobiliteit
- Sterke emissiereductie van CO<sub>2</sub>, NO<sub>x</sub> en fijnstof en daarmee gepaard gaande verbetering van de luchtkwaliteit, met name in binnensteden
- Verlichting van de belasting van het elektriciteitsnet, en daarmee meer ruimte voor productie van duurzame elektriciteit
- Ontwikkeling van een sterk ecosysteem van spelers die actief zijn in groene waterstof in mobiliteit, waaronder transportbedrijven, aannemers, tankstations, onderwijsinstellingen, onderzoek- en adviesorganisaties, energiebedrijven en diverse overheidsorganisaties
- Een economische impuls: de extra investeringen die zijn gemoeid met de doelstellingen ad art. 2 van het convenant bedragen naar schatting 65-75 miljoen € in de provincie Utrecht (d.w.z. de meer-investeringen voor waterstof)
- Betere toegang tot stimuleringsfondsen (nationaal, Europees) vanwege het gecreëerde momentum in de provincie Utrecht.

### **III Inhoudelijke bepalingen van het convenant**

#### **Partijen komen het volgende overeen:**

##### **1. Ambitie**

De visie van Partijen die het convenant ondertekenen is erop gebaseerd dat duurzaamheid en een krachtige regionale economie hand in hand dienen te gaan. Vanuit deze visie hebben Partijen een

gezamenlijke ambitie om het gebruik en waar mogelijk de productie van groene waterstof voor mobiliteit in de provincie Utrecht te stimuleren. Hierbij onderkennen Partijen dat deze transitie naar groene waterstof alleen succesvol kan zijn indien de verschillende actoren doelgericht samenwerken. Partijen willen komen tot een gedragen en samenhangend pakket aan maatregelen die elkaar versterken en ondersteunen en bovendien aansluiten bij andere relevante initiatieven. Via deze aanpak wensen Partijen een gecoördineerde transitie naar groene waterstof te versnellen.

## **2. Doelstellingen**

Concreet stellen Partijen zich tot doel om gezamenlijk de voorwaarden te scheppen (hetzij direct of indirect) opdat in de provincie Utrecht in de periode 2021 – 2025 het volgende wordt gerealiseerd:

- 5 - 10 waterstoftankstations
- 300 zware voertuigen op waterstof (zoals vrachtwagens, reinigingsvoertuigen, mobiele werktuigen)
- 1500 lichtere voertuigen op waterstof (personenauto's, bestelauto's, taxi's, klein busvervoer voor bijvoorbeeld WMO-vervoer)
- 1 - 2 vaartuigen op waterstof
- 2 - 5 (touring)bussen op waterstof

Bovenstaande doelstellingen worden via een nog op te stellen uitvoeringsprogramma gemonitord.

Partijen leveren hiermee in de provincie Utrecht een bijdrage van 10 % van de landelijke ambitie uit het Klimaatakkoord. Partijen dragen hieraan bij elk vanuit hun eigen rol (zie onder II. Overwegingen en bijlage A) .

## **3. Organisatie ter uitvoering van het convenant**

Binnen twee maanden na ondertekening van het convenant zal de Provincie Utrecht een nadere invulling geven van de organisatie. Kernpunten zijn:

- (1) Inrichting van een stuurgroep die toeziet op de voortgang en daartoe twee keer per jaar overlegt
- (2) Aanstellen van een projectgroep die een uitvoeringsprogramma opstelt en daar, na vaststelling door de stuurgroep, nadere uitwerking aan geeft.

Zie verder in bijlage B.

## **4. Financiering van het uitvoeringsprogramma**

1. Tenzij specifieke schriftelijke afspraken zijn gemaakt, dragen Partijen zelf de kosten die ze maken in het kader van het convenant. Andersom is een financiële bijdrage geen voorwaarde voor Partijen om het convenant te ondertekenen.
2. Partijen zijn vrij om eigenstandig of in gezamenlijkheid externe subsidies te acquireren om (deel)activiteiten in het kader van het convenant mogelijk te maken.
3. Provincie Utrecht heeft de voorbereidingskosten in het kader van het convenant voor haar rekening genomen. Mede op initiatief van de Provincie zijn voor een tweetal projecten aanvragen ingediend voor cofinanciering vanuit de Europese fondsen EFRO resp. LIFE; de EFRO-bijdrage is inmiddels formeel toegekend, de LIFE-bijdrage wacht nog op formele toekenning.

## **5. Aanpak en tijdsfad**

Het convenant richt zich op de periode 2021 – 2025. Uitgangspunt vormen de elementen zoals omschreven in bijlage C. De Stuurgroep zal op advies van de Projectgroep het plan jaarlijks bijstellen rekening houdend met de ontwikkelingen en beschikbare financiering.

## **6. Uitvoering in overeenstemming met het recht**

1. Nakoming van de afspraken en bepalingen van dit convenant is niet in rechte afdwingbaar.
2. Indien Partijen van mening verschillen over de uitleg en/of uitvoering van de afspraken in dit convenant, zullen zij via onderling overleg trachten tot overeenstemming te komen, zo nodig met tussenkomst van de Stuurgroep.
3. Als geschil zal worden aangemerkt al wat één der partijen na redelijk overleg als geschil wenst te zien aangemerkt.
4. Op dit convenant en eventuele geschillen die daarvan een uitvloeisel mochten zijn, is het Nederlands recht en het recht van de EU van toepassing.

## **7. Wijzigingen**

Elke Partij kan de andere Partijen schriftelijk verzoeken dit convenant te wijzigen. Een wijziging behoeft de schriftelijke toestemming van alle Partijen. Partijen treden in overleg binnen zes weken nadat een Partij de wens daartoe aan de andere Partijen heeft laten weten. De wijziging en de verklaringen tot instemming worden in afschrift als bijlagen aan het convenant gehecht.

## **8. Toetreding van nieuwe partijen**

1. Na het moment van ondertekening kunnen nieuwe partijen schriftelijk verzoeken om toetreding tot dit convenant.
2. Nieuwe partijen kunnen toetreden als ze de ambitie onderschrijven en als ze het belang van waterstof in de mobiliteit onderschrijven ten behoeve van een betere leefomgeving en in de energietransitie.
3. De Projectgroep toetst of een nieuwe partij de ambitie voldoende kan onderschrijven. De Stuurgroep draagt bij positief oordeel de nieuwe partij voor om toe te laten treden. Gedurende een termijn van twee weken kunnen Partijen gemotiveerd bezwaar aantekenen.
4. Vanaf de datum van toetreding zijn voor de toetredende partijen de vanuit dit convenant geldende bepalingen van kracht. De Projectgroep houdt via de website een actueel register bij van deelnemende partijen.

## **9. Opzegging**

Elke Partij kan dit convenant met inachtneming van een opzegtermijn van drie maanden schriftelijk opzeggen. Daarbij blijft het convenant voor de overblijvende Partijen in stand. Partijen zullen in dit verband over en weer niets (ook geen schadevergoeding) van elkaar te vorderen hebben.

## 10. Openbaarmaking en verdere communicatie

1. De Projectgroep onderhoudt een website [www.waterstofutrecht.nl](http://www.waterstofutrecht.nl) waarop achtergrond, doelstelling, deelnemers en activiteiten in het kader van het Convenant worden beschreven.
2. Partijen zijn daarnaast vrij om eigenstandig te communiceren over hun rol in het kader van het convenant, waarbij Partijen hun communicatie vooraf afstemmen met de Projectgroep.

## 11. Citeertitel

Dit convenant kan worden aangehaald als 'Convenant waterstof in mobiliteit Provincie Utrecht'.

## 12. Inwerkingtreding en geldigheid

De afspraken in dit convenant treden in werking op 23 april 2021 de dag van ondertekening door de initiërende partijen en zullen van kracht blijven tot de ambitiedoelstelling als is omschreven in artikel 2 is gehaald of uiterlijk 31 december 2025. Partijen dienen een half jaar voor het einde van de looptijd van het convenant in overleg over eventuele verlenging te gaan.

## 13. Bijlagen

1. Bij deze overeenkomst behorende de volgende bijlagen:

- Bijlage A: Partijen in het convenant
- Bijlage B: Inrichting Stuurgroep en Projectgroep
- Bijlage C: Elementen van het uitvoeringsprogramma
- Bijlage D: Toelichting bij het convenant

2. De in lid 1 bedoelde bijlagen maken van dit convenant een integraal deel uit. In geval van vermeende tegenstrijdigheden tussen het bepaalde in dit convenant en de bijlagen geldt het bepaalde in het convenant tenzij nadrukkelijk anders is/wordt overeengekomen tussen partijen.

## Ondertekening

Namens de provincie Utrecht,



A.J. Schaddelee,  
gedeputeerde

# Ondertekening 'Convenant waterstof in mobiliteit provincie Utrecht'



Handtekeningen:

Arne Schaddelee:  
Provincie Utrecht

Marieke Schouten:  
Gemeente Nieuwegein

Jeroen Willem Klomps:  
Gemeente Stichtse Vecht

Carl Holthausen:  
Hyzon

Henk Stamhuis:  
ECUB

Dragan Savić:  
KWR

Robert Scholman:  
Hysolar

## Waterstof Utrecht

LIVESTREAM 2021

# Logo's ondertekenaars 'Convenant waterstof in mobiliteit provincie Utrecht

In alfabetische volgorde









## IV Bijlagen

### *Bijlage A: Partijen in het convenant*

Partijen spannen zich in om de doelen van het convenant te helpen verwezenlijken, ieder vanuit de eigen rol. Onderstaand overzicht vat de bijdrage die Partijen in dit kader wensen te leveren samen. Zoals onder II (Overwegingen) is opgemerkt, is de haalbaarheid van de doelstellingen binnen het gestelde tijds kader afhankelijk van een samenspel van meerdere actoren en factoren, en mede afhankelijk van externe ontwikkelingen. Derhalve kan geen der Partijen gehouden zijn besluiten te nemen die zich niet verdragen met de doelen van de eigen organisatie.

*Tabel A.1: Publieke organisaties*

Partij	Ambitie vanuit eigen organisatie:
Gemeente Amersfoort	Stimuleren van waterstof als zero emissie alternatief binnen de gemeente.
Gemeente Nieuwegein	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Het realiseren van ten minste een waterstof tankstation in Nieuwegein</li> <li>✓ Het streven naar een mobiliteitssysteem dat toekomstbestendig en duurzaam is, onder andere door het bevorderen van ketenmobiliteit en het gebruik van elektrische of waterstofvoertuigen</li> <li>✓ Het stimuleren en faciliteren van andere initiatieven die bijdragen aan een duurzame mobiliteit met waterstof</li> </ul>
Gemeente Soest	Gemeente Soest draagt bij aan de ambitie van dit convenant door het faciliteren van duurzame initiatieven voor waterstof binnen de wettelijke kaders. Dit bestaat uit o.a. het meedenken bij het proces en vergunningverlening van bijvoorbeeld een waterstoftankstation. Daarnaast zullen wij bij inkoop van eigen voertuigen steeds onderzoeken of waterstofauto's een haalbare optie zijn.
Gemeente Stichtse Vecht	De gemeente Stichtse Vecht stimuleert ontwikkelingen op het gebied van waterstof en initiatieven vanuit de samenleving op dit vlak. De gemeente Stichtse Vecht spant zich in om ruimte te bieden voor waterstof-initiatieven binnen bestaand of te ontwikkelen beleid. We willen daarnaast onderzoeken of het mogelijk is om een tankstation voor waterstof in de gemeente te realiseren en mogelijk in de toekomst gemeentelijke voertuigen op waterstof te laten rijden.
Gemeente Utrecht	De gemeente onderschrijft de ambitie van het convenant om in te zetten op groene waterstof. De gemeente ziet de kansen voor waterstof met name voor zwaar vervoer en vaartuigen. Voor de lichte voertuigen (personenvoertuigen en klein bestel) ziet de gemeente de markt zich richten op batterij-elektrisch. In het convenant waterstof neemt de gemeente Utrecht een faciliterende rol in, binnen de wettelijke kaders.
Gemeente Veenendaal	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Tot stand brengen van een intentieovereenkomst waterstof voor lokale ondernemers in Veenendaal als instrument om vraag naar waterstofoplossingen te bundelen</li> <li>✓ Faciliteren van initiatiefnemers van waterstoftankstations en -vulpunten door mee te denken over locaties en door actieve inzet van het netwerk van de gemeente Veenendaal.</li> <li>✓ Aanjagen en ondersteunen van een waterstofwerkplaats binnen het Living Lab van de Regio Foodvalley</li> </ul>

Gemeente Vijfheerenlanden	In onze gemeente wil tankstation Kooijman uit Vianen, onderdeel van Kooijman autogroep, een waterstof tankstation realiseren bij het bestaande tankstation. Wij als gemeente Vijfheerenlanden willen dit faciliteren en daar waar mogelijk helpen. Onder ander door Kooijman in contact te brengen met de juiste partijen waaronder de vergunningverleners.
Gemeente Woerden	Duurzame mobiliteit is een belangrijk onderdeel in de gehele energietransitie. Ondernemers in de gemeente Woerden hebben reeds een initiatief gestart voor het ontwikkelen van een waterstof tankstation. Als gemeente willen we graag meedenken met deze ondernemers en willen dat kracht bij zetten door middel van de ondertekening van dit waterstofconvenant in mobiliteit provincie Utrecht.
Ministerie van Defensie	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Defensie is voornemens om tussen de 3 en 5 H2 voertuigen te plaatsen in de regio Utrecht vanuit haar project 'emissie loze voertuigen';</li> <li>✓ Vanuit de door Defensie getekende Green en Social Deal met de gemeentes; Amersfoort, Leusden en Soest zal Defensie onderzoeken wat en of er mogelijkheden zijn voor H2 opslag op Defensie terreinen;</li> <li>✓ Vanuit de door Defensie getekende Green en Social Deal met de gemeentes; Amersfoort, Leusden en Soest zal Defensie onderzoeken wat en of er mogelijkheden zijn voor een semi openbaar H2 tankstation op haar gronden en of terrein;</li> <li>✓ Vanuit de Landmacht en dan specifiek voor het TCL (Technisch Centrum Leusden) wil Defensie met de andere convenant partners graag vrijblijvend onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor H2 gebruik bij het militair materieel.</li> </ul>
Provincie Utrecht	<p><i>Mobiliteit /Energietransitie:</i> In 2021 starten we met de opstelling van een alternatieve brandstoffenvisie, waar waterstof onderdeel van uitmaakt. Dit mede als onderdeel van het Regionaal Mobiliteits Plan Utrecht.</p> <p><i>Goederenvervoer /Energietransitie /Duurzame mobiliteit:</i> We werken aan een provinciaal netwerk van clean energy hubs nabij de corridors weg en water, als onderdeel van een landelijk netwerk van clean energy hubs. Hierbij richten we ons vooral op waterstof en batterij-elektrisch voor heavy duty, goederenvervoer, mobiele werktuigen, OV, personenvervoer en de binnenvaart.</p> <p><i>Trambedrijf:</i> Bij vervanging van auto's die het Trambedrijf gebruikt wordt gekozen voor de meest duurzame energiebron. Afhankelijk van de mogelijkheden die passen bij de functie en het gebruik van de voertuigen kiest het Trambedrijf voor auto's op waterstof en als gebruik van waterstof niet mogelijk is voor elektrisch aangedreven voertuigen.</p> <p><i>Wegen:</i> Ook bij de afdeling Weg wordt en is gekozen voor de meest duurzame energiebron. Zo zijn de voertuigen voor personenvervoer elektrisch aangedreven. Voor de dienstvoertuigen die voor de wegininspecteurs zijn bedoeld kan worden onderzocht of waterstof kan voldoen aan het specifieke inzetgebied. Met name actieradius, trekkracht en maximum aanhangergewicht zijn factoren waarmee rekening mee moet worden gehouden. Op dit moment voldoen de gebruikte dieselmotoren aan de meest</p>

	<p>recente uitstootnormen. Mogelijk dat in de toekomst bij de vervanging van een batch wegininspectievoertuigen in 2025 waterstof een optie kan zijn.</p> <p><i>Openbaar vervoer:</i> De provincie Utrecht bereidt de aanbesteding voor van al het openbaar vervoer (bus/tram). Hierin wordt invulling gegeven aan de duurzaamheidsdoelstellingen om te komen tot een volledig zero-emissie OV-systeem. Naast uitbreiding van de huidige vloot elektrische voertuigen, wordt hierbij ook onderzocht welke rol waterstof kan spelen bij zowel de stallingen/smart grid en als energiedrager voor een deel van de busvloot. In de Nota van Uitgangspunten worden hierin de hoofdkeuzes gemaakt, waarna dit wordt uitgewerkt tot een Programma van Eisen voor de concessie-uitvraag.</p>
--	---

Tabel A.2: Private bedrijven

Partij	Ambitie vanuit eigen organisatie:
ACV-groep	Aanschaf van voertuigen voor afvalinzameling en -transport. Aantal 2-4, afhankelijk van aanbod en kosten.
AKA Assurantiën	Niet openbaar
Alleenovermaken	Het leveren van 100/200+ occasions in de prijsklasse van 19 tot 40.000 euro
APAC Airconditioning B.V.	Onze doelstelling is om ook, naast elektrische voertuigen, gebruik te gaan maken met personenauto's en bestelbussen aangedreven met waterstof. Naast deze ambitie denken we graag mee hoe andere bedrijven te bewegen naar waterstof opwekking/gebruik.
BekkerLaGram BV	Rioolreinigungsopbouw geschikt te maken en te monteren op Waterstof vrachtwagens chassis alsmede het leveren van kant en klare Waterstof aangedreven Vuilniswagens (MB-Econic)
Bovag	BOVAG zet zich in om groene waterstof te stimuleren binnen de mobiliteit. Dit betekent het delen van kennis over waterstof en stimuleren van waterstof tankinfrastructuur.
BUSiness-Projects	Het leveren van trailers met waterstof range extenders met H2storage BV waterstof opslag systemen.
C. van Heezik BV	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ 2x trekkende voertuigen op waterstof aan te schaffen voor het zware lange afstand verkeer</li> <li>✓ 1 of 2 luxe wagens aan te schaffen voor bedrijfsactiviteiten</li> </ul>
Cityport of Utrecht	Niet openbaar
D!Vers Woerden Waterstof BV	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Produceren van waterstof</li> <li>✓ Tankstation inclusief verkoop duurzame energie</li> <li>✓ Stimuleren gebruik duurzame energie</li> </ul>
DCB Energy BV	Tankstation
De Rooy Transport B.V.	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ aanschaf van waterstof voertuigen (personen en vrachtwagens)</li> <li>✓ evt. realisatie van waterstof tankstation</li> </ul>
DIVAGO voor Pragma Mobility	I.s.m. andere bedrijven een pool van 10-20 waterstoffietsen en 1 of meerdere vulstations realiseren
Drive	Al meer dan een eeuw bewegen tankstations mee met de veranderende maatschappij. Een energietransitie is ons dus niet vreemd. Vaak begonnen als kolenhandel, wordt er tegenwoordig op dezelfde plek waterstof en stroom verkocht. Dat zal ook in de toekomst zo blijven; het bestaande tankstation netwerk kan, wil en moet een cruciale rol blijven spelen in de

	<p>huidige energietransitie. Daarvoor willen veel mkb-tankstationondernemers van Drive (voorheen BETA) hun locatie geschikt maken voor waterstoflevering aan transportbedrijven en consumenten. Waterstof betekent een enorme investering voor een mkb-tankstation, naast snelladen.</p>
DSG Fulfilment	<p>DSG heeft de duurzame doelstelling om al haar transport emissieloos uit te voeren en stelt zich daarbij de doelstelling om dit in 2025 gerealiseerd te hebben. Samen met onze partners voor vervoer, energie en interne stakeholders spannen wij ons in om deze doelstelling te behalen. Het is onze overtuiging dat waterstof in de transitie van fossiel naar emissieloos transport een belangrijke rol speelt. Hiermee staat het hoog op onze duurzaamheidskalender en zullen we dit ook als zodanig in de afspraken met onze leveranciers en klanten borgen.</p>
E & R Opleidingen BV	<p>E&amp;R Opleidingen is in 2002 gestart met het opleiden van beroepschauffeurs en in de afgelopen jaren uitgegroeid tot een verkeersschool met een breed aanbod aan opleidingen in het openbaar- en beroepsgoederenvervoer. In samenwerking met de Louwman Group (dhr, F. Versteeg) wil E&amp;R Opleidingen overgaan tot de inzet van een waterstofbus voor diverse doeleinden, te weten: instructie voor het behalen van het rijbewijs D, nascholing van beroepschauffeurs (code 95) en overige trainingen op het gebied van het rijden met een waterstofbus.</p>
E-lions BV	<p>Het aanbod van waterstof aangedreven voertuigen in het segment lichte bedrijfswagens is dun bezaaid. E-Lions zet zich in voor het ontwikkelen van een prototype FCEV, met als doel een kleine serie productie te realiseren. 25 tot 50 pilotvoertuigen kunnen worden ontwikkeld, die bij voorkeur ingezet worden in de regio midden Nederland. Doelstelling is om op lange termijn een betrouwbare lichte bedrijfswagen aan te bieden op basis van waterstof technologie.</p>
E-trucks Europe BV	<p>Produceren waterstofelektrische HD-trucks in de range van 16-36 ton GVW, met een energie consumerende opbouw. Voorbeelden zijn vuilniswagens, kool-vrieswagens, haak-armwagens, kraanladers, en betonmixers. Wij leveren niet uit voorraad maar op order.</p>
E2-anders BV	<p>Ontwikkeling van groene waterstofproductie en opslag</p>
EJP Accountants Adviseurs	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Stimuleren en faciliteren</li> <li>✓ Mede aanjager van project H2U Pioniers</li> </ul>
Ekinetix B.V.	<p>Wij faciliteren partijen in de Provincie Utrecht om State-of-the-Art systemen te implementeren en zich te baseren op de meest actuele en betrouwbare (praktijk)kennis. We hebben ruim 20 jaar kennis en internationale ervaring in de gehele waterstofwaardeketen. Veiligheid en aansluiten op internationale standaarden van de automotive, gebouwde omgeving en industrie is ons uitgangspunt. Ekinetix is de toonaangevende kennispartij in de Benelux op waterstofgebied. Wij ondersteunen diverse partijen uit publieke en private sector in de regio waaronder Rijkswaterstaat, KWR, ISPT, Fountain Fuel, Hysolar, Infram, Allied Waters en anderen. Wij brengen kennis in en verzorgen trainingen. Wij willen ons samen met partners inzetten performante waterstof tankstations voor de zware en intensieve mobiliteit te realiseren, waarmee de transport-, bouw- en logistieke sector kan verduurzamen. Zodat zero emissie (ZE) mobiliteit in de volle breedte wordt afgedekt. Onze eigen voertuigen zijn reeds ZE, waaronder waterstof (2016); behoren ook daarmee landelijk tot de absolute pioniers.</p>

Erez Energy	Erez Energy produceert groene waterstof. Wij leveren groene waterstof per kg of sluiten ons systeem direct gekoppeld aan het proces of station van de afnemer. Het gestandaardiseerde elektrolyse systeem wordt on site gerealiseerd of wordt lokaal gerealiseerd bij een zonnepark en/of windmolen park. Erez Energy verzorgt de complete scope: vergunningen, financiering, installatie, exploitatie en logistiek van de waterstof. Erez Energy produceert met elk systeem minimaal 300.000 kg waterstof per jaar.
Essent	Essent ziet het belang van waterstof in de mobiliteit en bestempelt de mobiliteit sector als één van de focus segmenten voor het leveren en/of produceren van groene waterstof. Daarnaast richt Essent zich op het ontwikkelen van een integrale mobiliteitsoplossing die de levering en/of productie van waterstof combineert met de levering van H2 voertuigen en tankinfrastructuur om zo het kip-ei probleem te doorbreken.
Esso tankstation Spitsbergen (Veenendaal)	Realiseren van waterstof op ons tankstation
Fair Energy Solutions BV en Peta Watts BV	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Stroomlevering aan elektrolyzers</li> <li>✓ Energie Management Systeem zodat operationele kosten van maken van waterstof zo laag mogelijk zijn</li> <li>✓ Project management</li> <li>✓ Waterstof en elektrolyse kennis</li> <li>✓ Waterstofkorrels</li> </ul>
Fountain Fuel	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ realisatie van een divers station in de provincie Utrecht</li> <li>✓ aanjagen van vraag via leveringscontracten met leveranciers &amp; dealers</li> <li>✓ ondersteunen en opzetten van grootschalige lease-contracten en/of pay – per – use contracten voor zwaar transport en bestelbussen</li> </ul>
Frames renewables	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Optreden als leverancier van waterstof productie en opslag technologie</li> <li>✓ Service en installatie van waterstof infrastructuur en techniek voor tankstations en productie faciliteiten</li> <li>✓ Ontwerp en engineering van waterstof ketens en systemen</li> <li>✓ Analyse en kennis van businesscases en ontwikkeling op het gebied van waterstof</li> </ul>
Future Proof Shipping	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ 1-2 eigen vaartuigen in de vaart brengen die in/ door de provincie Utrecht varen</li> <li>✓ andere scheepseigenaren ondersteunen bij emissieloos maken van hun schepen</li> <li>✓ eindgebruiker als afnemer van groene waterstof; vraag naar groene waterstof creëren</li> <li>✓ kennis partner zijn voor onderzoekinstellingen en andere partners over waterstof, waterstofdragers toepassingen en techniek</li> </ul>
Gebr. Sakkers BV	Wij hebben momenteel 8 stuks bedrijfswagens rijden op diesel die wij in de toekomst willen vervangen door bedrijfswagens rijdend op waterstof.
Ginaf Trucks Nederland BV	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Ontwikkelen en produceren heavy duty truck op waterstof</li> <li>✓ Ontwikkelen en produceren ultra-heavy duty truck op waterstof</li> </ul>
GTT Automotive	Niet openbaar
Han2 BV	Onderzoek te doen om touringcars die nationaal en internationaal worden ingezet en waterstof als energiedrager hebben gelijkwaardig te maken aan de huidige bussen. Dit doen we door de direct betrokken partijen bij elkaar te brengen en een samen een model te maken waarmee er een betrouwbare bedrijfsvoering komt die ook financieel acceptabel is.

H2-E Waste Logistics	<p>Het H2-E initiatief heeft tot doel het structureel, geleidelijk en voorspelbaar vergroten van de behoefte aan waterstof tankcapaciteit ten behoeve van de zware logistiek en wil hiervoor de zware voertuigen die in publiek bezit zijn strategisch inzetten als frontrunner. H2-E richt zich daarbij op de grootste groep zware voertuigen in het publieke domein: reinigingsvoertuigen in het algemeen en afvalinzamelvoertuigen in het bijzonder.</p> <p>In opdracht van o.a. ministerie van I&amp;W en ondersteund door 21 afvalinzameling organisaties heeft een vooronderzoek aangetoond dat dit realistisch, wenselijk en haalbaar is en bezien over de inzet duur ook zonder meerkosten zou kunnen worden uitgevoerd.</p> <p>De bijdrage van H2-E bestaat uit het aanbod aan ondertekenaars van het Convenant om gedurende een aantal jaren de geleidelijke vervanging van bestaande dieselveertuigen door waterstof aangedreven types collectief te organiseren en aan te besteden. Het meer jaren perspectief en schaalvergroting wat dit voor leveranciers oplevert zal de kosten van aanschaf en gebruik van materieel structureel laten dalen en tegelijk private investering in tankstations stimuleren. Besloten in het aanbod is ook opgenomen om de verbinding te maken met gemeenten die al betrokken zijn bij het H2-E initiatief en andere waterstof initiatieven, direct grenzend aan Utrecht, maar ook elders in het land. (Aangrenzend aan Utrecht bij voorbeeld Food Valley, A12 Corridor).</p> <p>Door acceptatie van het aanbod kan concrete en voor het publiek zichtbare invulling worden gegeven aan de doelen als gesteld op nationaal en provinciaal niveau (Klimaatakkoord 2019 resp. Coalitieakkoord 2019-2023) en de hierbij en in dit "Convenant waterstof en mobiliteit Provincie Utrecht" benoemde rol voor gemeenten als "launching customer bij eigen inkoop" (pag. 4) en een "gecoördineerde versnelling van de transitie naar groene waterstof"(pag. 6).</p> <p>Acceptatie kan gezien het brede maatschappelijk belang vanuit elk van de hierboven vermelde bestuurlijke lagen worden geëffectueerd.</p>
H2storage	Investering in een licht bedrijfsvoertuig op waterstof
H2Trac bv	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Het ontwikkelen en produceren van een elektrische werktuigdrager / tractor met een range-extender op waterstof.</li> <li>✓ Doel om de komende 3 jaar 100 EOX-en te produceren en bij klanten te laten werken</li> </ul>
H2U Utrecht Holding BV	Realiseren van een waterstoftankstation + een electrolyser voor productie en distributie van groene waterstof op bedrijventerrein Lage Weide in Utrecht
Holthausen Clean Technology BV	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Ontwikkelen van zero emissie voertuigen (licht commerciële voertuigen, utiliteitsvoertuigen, machines)</li> <li>✓ Stimuleren van de markt door samenwerkingen te zoeken met andere stakeholders</li> <li>✓ Service en onderhoud lokaal inrichten met betrokken dealers/eindgebruikers</li> </ul>
Hycc	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ HyCC werkt actief aan de ontwikkeling van fabrieken in Nederland en Europa voor de grootschalige, veilige en betrouwbare levering van groene waterstof op basis van waterelektrolyse.</li> <li>✓ HyCC, met haar hoofdkantoor in Amersfoort, onderschrijft de ambitie om in te zetten op groene waterstof voor verduurzaming en zet zich in voor de ontwikkeling van de Nederlandse waterstofeconomie door</li> </ul>

	<p>middel van kennisdeling en het opbouwen van (binnenlandse) productie van groene waterstof.</p>
HyDevCo BV	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Wij kunnen lokaal waterstof produceren uit biomassa reststromen en waren partner van het Nationaal Waterstof Congres 15 december. Mogelijkheid om 30 kg ( of meer) waterstof per uur te produceren als baseload van een tankstation.</li> </ul>
Hydrostar EU	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Beschikking over Membraneless Electrolysers-groene waterstof voorzieningen</li> <li>✓ Beschikbare levering van Alkaline en PEM electrolysers van 1 MW tot 100MW</li> <li>✓ Centre of excellence-kennisdeling</li> <li>✓ Waterstof implementaties. Inbreng expertise d.m.v. delen kennis en ervaringen</li> <li>✓ Gerealiseerde toepassingen in Mobiliteit en tankstations UK, Slowakije en Maleisië</li> <li>✓ Mogelijkheden investering kapitaal</li> <li>✓ Inzet netwerk wereldwijd</li> <li>✓ Coöperatie met Onderwijs (MBO-Hbo-Uni)</li> <li>✓ Lopende gesprekken met Nexstep en New Energy Coalition</li> </ul>
HyET Hydrogen	<p>Meewerken aan de realisatie van meerdere waterstoftankstations in de provincie</p>
HyGear BV	<p>Al sinds 2002 ontwerpen, produceren en services wij met eigen gepatenteerde technologieën, systemen om op locatie van de klant, waterstof te produceren, recyclen en te zuiveren. Sinds enkele jaren leveren we ook CO2 afvangsystemen. Onze productiesystemen zijn gebaseerd op SMR en elektrolyse. We opereren wereldwijd. Sinds begin 2023 zijn we onderdeel van het snelgroeiende Nederlandse bedrijf HoSt Group.</p> <p>We kunnen als deelnemers aan het Waterstof Convenant Utrecht bijdragen door o.a.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Onze uitgebreide test-site plus waterstoflaboratoria te Arnhem beschikbaar maken voor pilot projecten</li> <li>2. Helpen inrichten van pilot projecten</li> <li>3. Levering van schaalbare elektrolyse en SMR-installaties voor de productie van groene en blauwe waterstof</li> <li>4. Leverancier van waterstof in bundels en/of tubetrailers vanaf onze fill-site Arnhem</li> <li>5. Service en installatie van waterstof infrastructuur en techniek voor tankstations en productie faciliteiten</li> <li>6. Ontwerp en engineering van waterstof ketens en systemen</li> <li>7. Analyse en kennis van businesscases en ontwikkeling op het gebied van waterstof</li> <li>8. Stimuleren van de markt door samenwerkingen te zoeken met andere stakeholders en inbreng van de kennis en ervaring van onze buitenlandse relaties, incl. research instituten</li> <li>9. Service en onderhoud lokaal inrichten met betrokken dealers/eindgebruikers</li> <li>10. Meewerken aan evaluaties</li> </ol>
Hylane	<p>Ons doel is om het wegtransport wereldwijd te verduurzamen. We zetten ons in om het gebruik van klimaatvriendelijke voertuigen zo eenvoudig en risicoloos mogelijk te maken. Hiervoor bieden we emissievrije</p>

	vrachtwagens aan in een gebruiksgebaseerd verhuurmodel. Pay-per-use-model. Dit stelt verantwoorde bedrijven in staat hun goederen op een milieuvriendelijke manier te vervoeren zonder dat dit ten koste gaat van de prestaties. Op dit moment hebben we de grootste waterstofvrachtwagen vloot van de EU. Onze focus is nu om dat in NL verder te laten groeien.
Hysolar	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Waterstoftankstation, locatie Morsebaan 1 in Nieuwegein</li> <li>✓ Productie van groene waterstof d.m.v. electrolyse, nabij KWR-terrein in Nieuwegein</li> <li>✓ Continue innoveren en optimaliseren van processen, bijv. valoriseren van restwarmte van de electrolyser</li> </ul>
HySolutions	<p>HySolutions helpt organisaties het volledige potentieel van waterstof te ontsluiten.</p> <p>Van strategie en projectuitvoering tot sourcing, installaties en certificering, bieden wij end-to-end expertise voor mobiliteit en industrie.</p> <p>Met diepgaande marktkennis en praktische ervaring, maken wij waterstofambities werkelijkheid.</p>
Hystream	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Hystream draagt graag bij aan de bouw van waterstoftankstations, bunkerstations voor schepen, waterstof productieparken en educatie op het gebied van waterstof in en samen met de provincie Utrecht en andere bedrijven actief op het gebied van waterstof met als doel om waterstof te laten stromen : Hydrogen Stream &gt; Hystream!</li> </ul>
Hyzon Motors Europe BV	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Fabrikant van heavy duty waterstof trucks en bussen</li> <li>✓ Levering van minimaal 150 Hyzon FCEV Vrachtwagens op waterstof</li> <li>✓ Stimulering van de markt door samenwerking te zoeken met andere stakeholders</li> <li>✓ Service en onderhoud lokaal inrichten met betrokken dealers/eindgebruikers</li> </ul>
I&L Logistiek	<p>We zijn als I&amp;L Logistiek al 30 jaar bezig om op de meest duurzame manier ons bedrijf te laten opereren. Van MVO en MBO naar het verduurzamen van onze co2 footprint.</p> <p>We zijn bezig met het bouwen van een City-hub in Utrecht om van daaruit goederenstromen te consolideren en deze vervolgens met zero-emissie boertuigen in het stedelijk gebied in de Randstad uit te leveren. Waterstof zal hierin een belangrijke rol gaan spelen. Mede door de leveringsproblemen van elektriciteit een belangrijk alternatief.</p> <p>We committeren ons dan ook graag aan het waterstofconvenant.</p>
Infram	<p>Infram gelooft in de kracht van DOEN!</p> <p>Daarom is Infram als één van de eerste bedrijven in Utrecht 5 jaar geleden gaan rijden op waterstof. Infram heeft inmiddels een zevental waterstofauto's in het wagenpark rijden en heeft een eigen waterstoftankvoorziening aan kantoor gerealiseerd.</p> <p>Infram draagt tevens bij aan het enthousiasmeren van andere bedrijven om te gaan rijden op waterstof door o.a. haar participatie in de organisatie van de jaarlijkse waterstofchallenge. Dit is een 24 uren evenement voor teams van organisaties en bedrijven waarin deelnemers ervaren dat heel Europa bereikbaar is via rijden op waterstof. Daarnaast bieden wij geïnteresseerde organisaties en bedrijven de mogelijkheid om ons eigen vulstation te komen bekijken en dragen onze berijders van de waterstofauto's hun ervaringen vol enthousiasme uit.</p> <p>Infram heeft voor de komende jaren de ambitie om het wagenpark geheel te vergroenen en daar zullen ook meerdere waterstofauto's deel van gaan</p>

	uitmaken. Verder onderzoekt Infram momenteel de mogelijkheden om op eigen groen geproduceerde waterstof te gaan rijden.
Innovam	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Kennis over de toepassingen van waterstof in de mobiliteitsbranche bevorderen.</li> <li>✓ Vaardigheden aanleren aan technisch personeel om veilig onderhoud en reparaties aan waterstof aangedreven voertuigen uit te kunnen voeren.</li> <li>✓ Bovenstaande bereiken we door het ontwikkelen van online en fysieke trainingen voor MBO-studenten en vakvolwassen werkplaatspersoneel.</li> <li>✓ De online training Waterstof in mobiliteit is gereed en beschikbaar in onze webshop.</li> <li>✓ Voor 2021 is het doel een blended learning experience te ontwikkelen, waar deelnemers online, virtueel en fysiek de toepassing van de brandstofceltechniek in voertuigen gaan begrijpen en ervaren</li> </ul>
J.A. Nap internationaal transport BV	1 vrachtauto
Jos Scholman	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Openbaar Waterstoftankstation</li> <li>✓ Waterstof personenauto's</li> <li>✓ Ombouw groot materieel naar waterstof</li> <li>✓ Ombouw trekkers op Duelfuel systeem</li> <li>✓ Ombouw werktuigdragers naar waterstof</li> </ul>
JP-Energiesystemen B.V.	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Stimuleren</li> <li>✓ Toepassen en delen van kennis</li> <li>✓ Productie van waterstof</li> <li>✓ Opslag en distributie</li> <li>✓ Waterstofaggregaten</li> </ul>
Kiremko BV	Aanschaf personenauto's en servicebussen op waterstof
Kooijman Autogroep	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ De Bouw van waterstof tankstation tbv personen en vrachtauto's</li> <li>✓ Levering van waterstof auto's. De eerste leveren we momenteel al de Toyota Mirai</li> <li>✓ Wellicht aanschaf van waterstof vrachtwagens tbv onze afdeling takel en berging</li> </ul>
KWR Water Research Institute	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Bedrijfsauto's (6-8) op waterstof</li> <li>✓ Onderzoeksprogramma gericht op verdere ontwikkeling van een efficiënte waterstofketen, bijv. valorisatie van vrijkomende warmte bij waterstofproductie door middel van electrolyse (i.s.m. Hysolar, Wasned); optimalisatie electrolyse (i.s.m. Hysolar, Jos Scholman)</li> <li>✓ Coördinatie van het LIFE-project NEW HYTS i.s.m. Provincie Utrecht, ECUB en een vijftal Utrechtse bedrijven</li> <li>✓ Communicatie / disseminatie</li> </ul>
LeasePlan Nederland	<p>Zero-emissieervoer is een breed gedragen ambitie uit het Klimaatakkoord. En met verschillende initiatieven wordt er gewerkt aan het realiseren van die ambitie. LeasePlan werkt samen met haar klanten aan emissievrije mobiliteit. We weten dat het moet. Waterstof is daarbij een belangrijke kans voor duurzamer rijden.</p> <p>Onze opdracht: anders rijden. Om dit doel te bereiken, moet het roer om. We moeten anders reizen en anders rijden. Anders reizen kan; dat heeft de coronacrisis laten zien. De volgende uitdaging is om, als we de auto pakken, of voor transport en logistieke toepassingen ook anders te gaan rijden.</p>

	<p>We blijven de auto en bedrijfswagens gebruiken, ook in de toekomst. Het gebruik van die voertuigen moet slimmer, schoner en veiliger. Waterstof, batterij elektrisch en andere innovaties maken dit laatste speerpunt mogelijk.</p> <p>Het is tijd voor de waterstofauto Het is goed dat er op het gebied van elektrisch vervoer al grote stappen worden gezet. Europa is klaar voor de elektrische autorevolutie, met Nederland, Noorwegen en het Verenigd Koninkrijk als pioniers. Nu is het tijd om ook de stap te zetten naar bedrijfswagens.</p> <p>LeasePlan is, als beheerder van bijna een kwart miljoen voertuigen in Nederland en daarmee van een groot deel van het Nederlands zakelijk wagenpark, een essentiële schakel in de verduurzaming van onze mobiliteit. We dragen graag ons steentje bij. Dat doen we nu al door vol in te zetten op batterij elektrisch. Ook de introductie van de eerste waterstofauto's en bussen is een feit. Klanten van LeasePlan kunnen waterstofauto's leasen, en waterstofauto's uitproberen. Tijd om dit verder uit te breiden. Elke stap draagt bij aan een groenere en gezondere toekomst.</p> <p>Kortom: wij willen vooruit. Het is tijd voor een alternatieve versnelling. LeasePlan vindt het belangrijk om met alle betrokken partijen in Nederland het gesprek te voeren over mobiliteit en samen naar kansen te zoeken voor slimmer, veiliger en schoner vervoer. Waterstof is een belangrijke kans om mobiliteit te verduurzamen. Daarom sluiten wij ons graag aan bij initiatieven om waterstof te stimuleren. Om vooruit te kunnen en mensen en bedrijven te bewegen hebben we daadkracht nodig. Aangevuld met flankerend beleid, dat initiatieven ondersteunt de route naar emissievrije mobiliteit ondersteunt, vandaag, morgen en overmorgen.</p>
Logicx Berging BV	Aanschaf van waterstofvoertuigen (vrachtwagens)
Louwman Group	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Inzetten van demo voertuigen waterstof elektrische personenauto's</li> <li>✓ Inzetten demo CaetanoBus H2 CitiGold</li> <li>✓ Het beschikbaar houden van voorraad en productieplaatsen</li> <li>✓ Inzetten van kennis om transitie op gang te brengen</li> <li>✓ Beschikbaar stellen van Toyota Tankservice om aftanken van personenauto's met waterstof te vereenvoudigen</li> <li>✓ I.s.m. Kooijman Auto Groep in Utrecht een Toyota Waterstof erkende vestiging te realiseren inclusief marktwerking in &amp; outdoor, leasing, onderhoud en Toyota waterstof erkend schadeherstel</li> <li>✓ Organiseren van vraag aggregatie evenementen</li> <li>✓ Training van gebruikers</li> </ul>
Matex Deuren	Wij zijn in het bezit van 26 bedrijfsbussen. Omdat deze bussen redelijk zwaar beladen en behoorlijk wat kilometers maken zijn elektrisch aangedreven bussen (nog) niet de juiste oplossing. De actieradius van, door waterstof aangedreven bussen, ligt veel hoger. Vandaar dat wij hier goede mogelijkheden zien.
Maximator Benelux BV	Hoge druk technologie voor het comprimeren en tanken van waterstof.
Maximator Hydrogen Benelux	Als toonaangevend leverancier van waterstoftankstations, zijn we vastbesloten om onze expertise en middelen in te zetten om de

	<p>doelstellingen van het convenant te ondersteunen. We zien het als onze verantwoordelijkheid om bij te dragen aan een duurzamere toekomst.</p> <p>We streven ernaar om onze technologieën en oplossingen te verbeteren, om zo de toegankelijkheid en efficiëntie van waterstofenergie te vergroten.</p> <p>We kijken uit naar de samenwerking met de andere ondertekenaars van het convenant en zijn enthousiast over de mogelijkheden die voor ons liggen.</p>
Muntstad	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Leverancier van voertuigen van de merken Volkswagen, Volkswagen bedrijfswagens, Seat, Skoda en Audi</li> <li>✓ Activeren van leasecontracten voor elektrische- en waterstof voertuigen van alle merken door Muntstad</li> <li>✓ Stimuleren van verkoop elektrische- en waterstofvoertuigen</li> </ul>
MVB Koerier BV	MVB Koerier heeft de eerste waterstof aangedreven bakwagen reeds in bestelling staan. Voor 2025 staat er nog een levering gepland van een waterstof aangedreven Hyundai. Hierna vervangen wel elk jaar één van onze dieselauto's door een waterstof auto.
Nefkens	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Het leveren van waterstof aangedreven auto's.</li> <li>✓ Adviseren en bemiddelen in de aanschaf van waterstof aangedreven auto's.</li> <li>✓ Onderhouden en repareren van waterstof aangedreven auto's.</li> <li>✓ Schadeherstel uitvoeren aan waterstof aangedreven auto's.</li> </ul>
Nijenhuis Truck Solutions	Het verzorgen van merkonafhankelijke expertise op het gebied van zero-emission trucks.
NRG Partners	Met ons waterstof opleidingsprogramma leiden we jong talent op en helpen ze aan een baan binnen bedrijven actief in de waterstof en de energietransitie. Onze talenten gaan tijdens een 1 jarig programma bij een bedrijf aan de slag met de intentie om daar te blijven werken na het programma. Ons doel is om jaarlijks 10 talenten enthousiast te maken en aan een baan te helpen binnen bedrijven, gemeentes en de provincie Utrecht.
Oasen NV	Op termijn uit te voeren pilot met waterstof voertuigen (bedrijfsauto's) en/of noodstroom aggregaten op onze productielocaties.
Payment Redesign	Ontwikkelen van zowel een reserveringssysteem als een betalingssysteem voor laadstations zodat met name vrachtauto's snel hun weg kunnen vervolgen na een stop bij een waterstoftankstation.
POT Verhuizingen / Logistiek B.V.	Pot Verhuizingen/ Logistiek (gevestigd in Amersfoort en Utrecht) is koploper op het gebied van duurzaamheid in haar vakgebied. Naast haar CO2 neutrale locatie wil het bedrijf haar wagenpark ook CO2 neutraal maken. Wij geloven heilig in waterstof. Naast initiatiefnemer van het waterstoftankstation in Amersfoort+ Rotterdam (via Fountain Fuel) willen wij ook diverse waterstof vrachtwagens gaan bestellen. Wij trekken hierin graag met gelijkgestemden op.
Pouw Vervoer	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Delen van branche- en productkennis</li> <li>✓ Delen van ons netwerk</li> <li>✓ Aanschaf van 2 waterstof touringcars</li> <li>✓ Aanschaf van waterstof wisselauto's</li> <li>✓ Aanschaf servicebus t.b.v. onze werkplaatsen</li> <li>✓ Stimuleren binnen branchevereniging van aanschaf waterstif touringcars</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Enthousiast maken van collega bedrijven</li> <li>✓ Faciliteren van de waterstof-kennis-tour langs bedrijven</li> </ul>
Profingr BV	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Systeemintegratie rol voor waterstoftankstation op Lage Weide vanuit 'H2 Pioniers Utrecht'.</li> <li>✓ Aanschaf van 1 of 2 waterstofauto's.</li> </ul>
Prosperina B.V.	Niet openbaar
Qbuzz	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Verkenning van de toepassing van 2-5 waterstofbussen en de bijbehorende afname van waterstof.</li> <li>✓ Faciliteren middels inzet van de brede expertise als koploper van de exploitatie van waterstofbussen.</li> <li>✓ Inbreng van een groot kennis- en lobby netwerk.</li> </ul>
Rabobank	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Stimuleren en inspireren d.m.v. inzet van onze kennis &amp; netwerk.</li> <li>✓ Faciliteren d.m.v. inzet van onze accountmanagers als sparring partner voor ondernemers.</li> <li>✓ Bijdragen aan de versnelling van de energietransitie als dé bank van de energietransitie.</li> </ul>
Resato International BV	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Levering van tankstations.</li> <li>✓ Levering van Fleet Owner Stations (FOS); er staat er al een bij KWR.</li> <li>✓ Delen van kennis.</li> <li>✓ Ontwikkelen lesmaterialen t.b.v. H2 scholing.</li> <li>✓ Aanschaf H2 auto's (reeds een Toyota Mirai aangeschaft in Vleuten).</li> </ul>
Riemersma Leasing B.V.	Riemersma Leasing zal zich inspannen bij haar bestaande relaties en toekomstige relaties in de regio Utrecht om het gebruik van waterstof in mobiliteit te stimuleren. Dit doen we bij bedrijven rechtstreeks alsmede binnen het samenwerkingsverband op het bedrijventerrein Lage Weide. Op dit moment hebben een 30 tal bedrijven aangegeven belangstelling te hebben voor een waterstofauto, binnen het samenwerkingsverband met EJP/Riemersma.
Schavemaker Logistics & Transport	Schavemaker is een internationale logistiek dienstverlener met hoofdzetel te Beverwijk. Duurzaam ondernemen is voor ons erg belangrijk en wij zetten daarom ook in op meerdere (bio)brandstoffen of niet fossiele oplossingen. Wij hebben wij inmiddels 5 x EV truck, 60trucks rijden op HVO100 en mogelijk in de toekomst zal er een of meerdere waterstof trucks ingebruik genomen gaan worden. Daar wij over de A2 en A27 rijden naar Zuid NL, DE en BE (beiden langs Utrecht en door de provincie Utrecht) sluiten wij ons bij het waterstof convenant.
Scholte Verhuis Groep	Vrachtwagen
Shell	Shell heeft de intentie om een 'Heavy Duty' leverpunt voor waterstof te ontwikkelen op de locatie "Het Klooster" bij Nieuwegein, waar Shell een duurzaam brandstofverkoop punt ontwikkelt.
Stam Groep	Adviseren over, aanbieden, onderhouden en repareren van waterstof (bedrijfs-) auto's van Renault Groupe.
Stamhuis BV	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Waterstof bedrijfsauto's</li> <li>✓ Waterstoftankstation</li> <li>✓ Elektrolyse van waterstof</li> </ul>
Terberg Benschop	Terberg Benschop heeft in 2020 het eerste prototype terminal tractor ontworpen dat een brandstofcel als aandrijving heeft. Het bedrijf is voornemens om meerdere prototypes te ontwikkelen. Deze voertuigen kunnen worden gebruikt in deep-sea en inland container terminals en distributiecentra. Het heeft onze voorkeur om deze voertuigen in te zetten

	<p>in de buurt van onze hoofdvestiging om de voortgang in de ontwikkeling van de voertuigen goed te kunnen volgen.</p> <p>Voor 2023 willen we onze belangrijkste producten beschikbaar hebben met een 100 % EV aandrijving en 100 % waterstof aandrijving om zodoende voertuigen te kunnen leveren met 0 emissie en met een laag geluidsniveau.</p>
Terberg Business Lease Group B.V.	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Stimuleren waterstofauto's bij onze klanten</li> <li>✓ Bijdrage aan CO2-verlaging in ons park</li> <li>✓ Stimulering van innovaties</li> </ul>
Terberg Techniek BV IJsselstein	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Het modificeren van werktuigen van diesel naar elektrisch in combinatie met waterstof brandstofcel generator.</li> <li>✓ Het toevoegen van een waterstof brandstofcel generator aan EV voertuigen met daarbij alle bijbehorende componenten.</li> </ul>
Theo Pouw BV	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ 5 waterstofvrachtwagens</li> <li>✓ 1 binnenvaartschip op waterstof</li> <li>✓ 5 waterstofpersonenauto's</li> <li>✓ 5 waterstofheftrucks</li> </ul>
Total Nederland	Het realiseren en exploiteren van een publiek waterstof tankstation voor groene waterstof, voor zowel personenauto's als voor zware voertuigen aan De Heldinnenlaan te Utrecht.
Transitiemakers	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Transitiemakers ondersteunt met haar kennis en ervaring de ambitie van het convenant ondersteunen door bedrijven en bedrijvencollectieven te ontzorgen en daarmee de investeringsbereidheid te vergroten.</li> <li>✓ Daarnaast draagt Transitiemakers bij door in haar projecten in de provincie Utrecht waterstof in de mobiliteit te stimuleren en te faciliteren. Dit doen wij onder andere door het aantrekken van benodigde financieringen, het vormen van consortia en het aggregeren van vraag en aanbod.</li> </ul>
TreeProphet	<p>Waterstof als energiebron wijdt vertakt supporten in alle lagen van de bedrijvigheid, de overheid en onder de bevolking.</p> <p>Alle mobiliteitsoplossingen en energieplatforms ondersteunen in groene waterstof oplossingen of beter.</p>
Tribus BV	<p>Tribus is sinds 1998 actief in het (om)-bouwen van bussen voor doelgroepenvervoer en het OV. Tribus ziet de klimaatverandering en wil haar bijdrage hieraan leveren in de vorm van zero emissie bussen voor de genoemde markten. Tribus zal in de komende jaren komen met een aantal batterij-elektrische bussen evenals een aantal bussen op waterstof.</p> <p>Vanwege specifieke voordelen als gewicht, actieradius, beschikbaarheid etc. geloven wij dat batterij-elektrisch en waterstof elektrisch naast elkaar zullen bestaan.</p>
TSN Groen BV	Voertuigen, voor binnenstedelijk gebied, Last Mile logistiek
TVVL	Het stimuleren van het gebruik van waterstof voor transport: auto's, tankstations
Twinning Energy	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Twinning Energy biedt organisaties een compleet pakket aan voorzieningen en services voor zakelijk produceren van en rijden op waterstof Een totaaloplossing voor organisaties en bedrijven die streven naar schone mobiliteit: van het leveren van waterstofauto's, een elektrolyser en een eigen tankfaciliteit tot en met de financiering.</li> <li>✓ Zelf rijden we al op waterstof en tanken we bij onze eigen waterstofvoorziening. De technologie is er en functioneert uitstekend.</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Via onze gerichte advisering, ondersteuning bij vergunningaanvragen en organisatie van aantrekkelijke "experience"-activiteiten maken we geïnteresseerde organisaties en bedrijven enthousiast voor het rijden op waterstof, ontwikkelen we oplossingen die passen in de bedrijfsvoering van de klant en halen we de laatste obstakels weg om dit ook daadwerkelijk te gaan doen.</li> <li>✓ Twinning Energy investeert hiertoe in de ontwikkeling van concrete oplossingen op basis van bestaande en bewezen technieken.</li> <li>✓ Daarnaast investeert Twinning Energy in de aanschaf van elektrolyzers en vulinstallaties om deze ook op huur-/leasebasis beschikbaar te kunnen stellen voor haar klanten.</li> </ul>
Van den Heerik int. transport b.v.	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Faciliteren van emissievrij leveren aan bedrijven en particulieren</li> <li>✓ Inzet van één of meer voertuigen in de klasse tot 7,5 ton dan wel 12 ton GVW om dit uit te voeren</li> </ul>
Van der Wal BV	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ De aanschaf van minimaal 5 waterstof vrachtwagens in de 40 tons klasse voor 2030</li> <li>✓ Het maken van een serieuze vergelijking tussen de nu in gebruik zijnde elektrisch personenwagens en de vergelijkbare waterstof personenwagens en de bereidheid om extra te investeren als dat nodig is om de overgang te bewerkstelligen mits de voordelen evident zijn.</li> </ul>
Van Dorp BV	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Waterstof boek uitgebracht</li> <li>✓ Wij hebben als doelstelling om ons wagenpark verder uit te breiden met waterstofauto's. Op dit moment hebben wij 5 waterstofauto's rondrijden, doelstelling is om dit op termijn uit te breiden naar 250 auto's.</li> </ul>
Van Hees BV	Niet openbaar
van Kessel olie bv	van Kessel Greenpoint wil in Utrecht waterstofstations realiseren om de beschikbaarheid van waterstof te optimaliseren
VIRO Vlaardingen B.V.	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ VIRO Vlaardingen B.V. ziet net als anderen de uitdagingen maar ook kansen die zich aandienen in de energietransitie. De organisatie is er van overtuigd dat waterstof hier een aanzienlijke rol in gaat spelen. Vanuit haar rol als ingenieursbureau, die engineering en projectmanagement verzorgt, heeft VIRO hier al veel mee te maken gehad en heeft zij al aan meerdere installaties voor alternatieve brandstoffen gewerkt. De rol die VIRO in soortgelijke projecten inneemt is vaak ook die van integrator en verbinder, en projectmanager en engineeringspartij.</li> <li>✓ In het realiseren van waterstofstations zijn er nog voldoende uitdagingen die door het pionieren aan het licht komen. De typologie van waterstofstations is nog niet volledig en wetgeving en beleid niet altijd duidelijk, toepasbaar of sluitend. Dit brengt de nodige uitdagingen met zich mee om alle stakeholders, van leveranciers, tot afnemers, van (overheid)instanties tot burgers mee te nemen in de ontwikkeling en realisatie.</li> <li>✓ VIRO Vlaardingen B.V. ziet hier een rol voor haar die aansluiten bij de core-business en missie en visie van VIRO: <i>Visie</i> We zien dat de inzet en het gebruik van technologie het succes van de industrie bepalen. We denken dat techniek altijd beter kan en grenzen verlegd kunnen worden. Samenwerking en wisselwerking tussen mensen en technologie verlegt grenzen. Mensen ontwerpen, ontwikkelen en</li> </ul>

	<p>realiseren middelen waarmee resultaten veranderen. Wij geloven dat industriële organisaties daarom vrij horen te zijn van vragen op het gebied van capaciteit en expertise.</p> <p><i>Missie</i> We helpen industriële organisaties beter te presteren door expertise en innovatie te combineren met capaciteit en flexibiliteit.</p>
Vissers Energy Group	Realiseren waterstoftankstations
Volker Wessels	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Verdere uitrol waterstof aangedreven materieel</li> <li>✓ Aanschaf waterstofgedreven bouwlogistieke voertuigen</li> <li>✓ Delen van lessen om zo waterstof in de bouw te stimuleren</li> </ul>
Warmtebouw	Niet openbaar
Wasned Textielverzorging & Linnenverhuur BV	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Vervoer/vrachtauto's omzetten naar waterstof</li> <li>✓ Onderzoek tot mogelijkheid omzetten drogers op waterstof ipv gas</li> <li>✓ Restwarmte uitstoot productie waterstof KWR hergebruiken bij productie Wasned</li> <li>✓ Restwarmte hergebruiken middels warmtewisselaar voor verhogen watertemperatuur</li> </ul>
Wasserij Blauw	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Onderzoeken of drogers in een nieuwe te realiseren locatie op waterstof kunnen draaien.</li> <li>✓ Bij voldoende aanbod de keus maken voor waterstof gedreven voertuigen.</li> <li>✓ Investeren in en/of gebruik maken van waterstoftankstations.</li> </ul>
Wasserij/linnenverhuur G. van der Kleij & zn.	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Vrachtauto</li> <li>✓ Transitie van gas naar waterstof</li> </ul>
WE-POWER	WE-POWER helpt bedrijven zich klaar te maken voor de komst van duurzaam aangedreven voertuigen, waaronder dus ook waterstof voertuigen. Middels een duidelijk stappenplan adviseren wij bedrijven in de mobiliteit rondom alle aspecten die komen kijken bij waterstofvoertuigen. Met onze ervaring van ruim 5 jaar in waterstof helpen wij o.a. importeurs, universiteiten, verzekeraars en autobedrijven. Of het nu een RI&E, explosieveiligheidsdocument, werkplaatsmaatregel of trainingen is, WE-POWER heeft de expertise.
Wingardium-Energy	Tankstations voor elektrische en waterstofvoertuigen door lokaal opgewekte groene energie. Bijdragen om laadstations door en met lokale groene energie.
Wittenberg-deBois bv	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Leverancier van personenvoertuigen</li> <li>✓ Aanbieder van financiële en leaseoplossingen</li> <li>✓ Service en reparatiepunt van waterstofaangedreven personenwagens</li> </ul>
XINTC global	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Meepraten over de inrichting van pilot projecten</li> <li>✓ Helpen inrichten van pilot projecten</li> <li>✓ Levering van schaalbare elektrolyser installaties voor de productie van groene waterstof</li> <li>✓ Meewerken aan evaluaties</li> </ul>
Zepp.solutions	Zepp.solutions is een Nederlandse producent van waterstof brandstofcellsystemen. Wij leveren deze aan OEM's, machinebouwers, scheepswerven en systeem integratoren voor een breed scala aan mobiele toepassingen.

Tabel A.3: Maatschappelijke organisaties en ondernemersorganisaties

Partij	Ambitie vanuit eigen organisatie:
Bedrijvenkring Ondernemend Veenendaal	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Communicatie over en stimuleren van ondernemers om waterstofvoertuigen in gebruik te nemen.</li> <li>✓ Ondersteunen van de gemeente Veenendaal bij de inventarisatie van belangstellenden voor gebruik van waterstofvoertuigen, de opzet van waterstof vulpunten of een tankstation, dan wel de productie van groene waterstof.</li> <li>✓ Stimuleren ondertekening ondernemers intentieverklaring.</li> <li>✓ Realisatie binnen vijf jaar van een waterstoftankstation in Veenendaal of directe omgeving en meerdere waterstof vulpunten op kortere termijn.</li> </ul>
CEO's 4 Climate	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ 'CEO's 4 Climate organiseert wekelijks evenementen waarbij experts hun kennis delen met andere bedrijfsleiders. Deze waardevolle inzichten worden gebundeld en beschikbaar gesteld via NRG-Hub, een netwerk van future-proof hybride laadpleinen. Deze laadpleinen bieden dus niet alleen fast-chargers aan, maar zullen ook worden voorzien van waterstoftanks, waardoor duurzaam en efficiënt rijden gestimuleerd wordt.</li> <li>✓ Om nog meer impact te realiseren, zet CEO's 4 Climate zich ook in voor het opstellen van een green deal voor het zware wegtransport. Deze deal heeft als doel de transitie naar waterstof als duurzame brandstof te faciliteren, waardoor de CO2-uitstoot aanzienlijk wordt verminderd.</li> <li>✓ Door de evenementen te diversifiëren en experts te betrekken bij een breed scala aan duurzaamheidsthema's, kunnen we bedrijfsleiders beter voorbereiden op de uitdagingen en kansen van een groenere toekomst. Laten we samen bouwen aan een duurzamere en klimaatvriendelijke wereld.</li> </ul>
EnergieCollectief Utrechtse Bedrijven	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Kennisdelen op het gebied van waterstof in de mobiliteit</li> <li>✓ Ondersteunen van waterstofinitiatieven, van subsidieaanvragen tot realisatie</li> <li>✓ Ondernemers inspireren om op waterstof te rijden</li> <li>✓ Ondernemers inspireren om het waterstofconvenant te tekenen</li> <li>✓ Verbinden van overheden, kennisinstellingen en ondernemers m.b.t. waterstof in de mobiliteit</li> <li>✓ Organiseren van bijeenkomsten op het gebied van waterstof in de mobiliteit</li> </ul> <p>Dit alles in de provincie Utrecht.</p>
Energiefonds Utrecht	<p>Versnellen van de Energietransitie door in raad en daad en indien nodig met een financiering een bijdrage te leveren aan ondernemers in de provincie Utrecht met waterstofinitiatieven.</p>
Living Lab Regio Foodvalley Circulair	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Het continueren van de werkplaats Waterstof van het Living Lab regio Foodvalley, als plek om kennis, inspiratie en ondersteuning bij projecten te bieden aan partijen binnen de Regio Foodvalley, waarbij de focus ligt op transport.</li> <li>✓ De belangstelling aan waterstofvoertuigen in de Regio (trucks, bussen, taxi's, personenvervoer etc.) en van kansen voor vulpunten in kaart te brengen en waar mogelijk te bundelen zodat schaalvoordelen kunnen optreden.</li> <li>✓ Verbinding in de triple helix (ondernemers, onderwijs en overheid) en tussen ketenpartners te bevorderen en actief te ondersteunen om duurzame mobiliteit op waterstof te versnellen.</li> </ul>

Nederlandse Waterstof & Brandstofcel Associatie NWBA	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Het delen van kennis over Het project binnen de waterstofgemeenschap</li> <li>✓ Het in contact brengen van deelnemers aan Het convenant met spelers uit de waterstofsector</li> </ul>
Platform Groene Hart Werkt!	<p>In platform Groene Hart Werkt! werken we met 10 gemeenten, bedrijven en onderwijsinstellingen aan verduurzaming van de economie. Waterstof wordt door veel bedrijven gezien als een belangrijk middel om verduurzaming te realiseren en CO2 uitstoot te verminderen. Daarom zijn wij in het Groene Hart bezig met een regionaal waterstofprogramma, én sluiten we graag aan bij dit Utrechtse convenant om de samenhang in hart van Nederland te borgen.</p>
ROM Utrecht Region	<p><i>Het convenant heeft voor ROM Utrecht Region strategische economische impact</i></p> <p>In de regio Utrecht bevindt 4% van de banen zich in de transportsector welke verantwoordelijk zijn voor 3% van de toegevoegde waarde. Met 765.000 banen in totaal gaat het om plusminus 28.000 arbeidsplaatsen bij logistiek- en transportbedrijven. Gemeente Nieuwegein (10%), Gemeente Montfoort (7%) en Gemeente Woerden (6%) hebben het grootste aandeel banen in de transportsector. Mede door grote distributiecentra bestaat er een cluster van transportbedrijven rondom West Utrecht+ Nieuwegein. Een gezamenlijke publiek private ambitie voor de toepassing van groene waterstof voor mobiliteit stimuleert investeringen, innovaties en vernieuwende samenwerking rond nieuwe energie-opwek plus schone en slimme mobiliteit (speerpunten van de ROM Utrecht Region).</p> <p><i>ROM Utrecht Region gaat uit van directe economische impact</i></p> <p>EnergieCollectief Utrechtse Bedrijven (ECUB), KWR en provincie Utrecht zijn initiatiefnemer van het convenant. Daarnaast tekenen diverse regionale bedrijven en bedrijfsnetwerken het Convenant waterstof in mobiliteit. De beoogde samenwerking draagt direct bij aan het toekomstbestendig maken en transformeren van de regionale infrastructuur en bedrijfsparken. Bovendien werkt het wateronderzoeksinstituut KWR uit Nieuwegein op dit thema met diverse partijen aan onderzoek, innovatie en demonstratieprojecten en weet het hiervoor succesvol landelijke en Europese gelden voor de regio aan te trekken. Dit versterkt het innovatie MKB en draagt bij aan de nieuwe economie in de regio.</p> <p><i>ROM Utrecht Region faciliteert het ecosysteem voor ondernemerschap rond waterstof voor mobiliteit</i></p> <p>ROM Utrecht Region ondersteunt innovatieve bedrijvigheid bij trade &amp; invest, financiering van startups en scaleups, het verbinden van partijen en het ontwikkelen van publiek private partnerships. Samen met stakeholders zet zij zich in voor lobby ten behoeve van stimulerend overheidsbeleid en bijbehorende wet- en regelgeving waar relevant, zowel in de regio, als in Den Haag en Brussel.</p>
Stichting CLOK	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ CLOK staat voor het versterken van de lokale en regionale economie, vanuit het brede welvaartsdenken. Dat is reden dat CLOK de energietransitie ziet als een belangrijk focuspunt.</li> <li>✓ De rol van CLOK is de gemeenten en besturen van ondernemersverenigingen te informeren over initiatieven.</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ In de initiatiefase kan CLOK op terreinniveau via het instrument EPS het energieverbruik inzichtelijk maken waardoor de besluitvorming over de energietransitie wordt versneld. Tevens is de rol van CLOK in de initiatie-fase de partijen, dus privaats en publiek, te ondersteunen met het opstellen van een bredere en concrete terreinagenda.</li> </ul>
Transport en Logistiek Nederland	<p><i>Interne communicatie</i></p> <p>Het belang van het convenant en de doelen worden intern gecommuniceerd naar de medewerkers die:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ onze landelijke en regionale belangenbehartiging uitvoeren</li> <li>✓ beleidsmatig werken aan duurzame ontwikkeling van de transportbranche.</li> </ul> <p><i>Externe communicatie</i></p> <p>Via onze externe communicatiemiddelen zal over het belang van het convenant en de bijbehorende doelen worden gecommuniceerd.</p> <p>TLN stimuleert duurzaam ondernemen in de transportbranche. Toepassing van waterstof is daarvoor een belangrijke ontwikkeling. Het convenant helpt de industrie en de overheid om duidelijke en verstrekkende systeemkeuzes te maken. Waterstof aandrijving is in de toekomst van groot belang voor de transportsector. Het wordt een zeer geschikte technische toepassing om, met name het zwaardere, transportmaterieel duurzaam en zero-emissie te werken.</p>

Tabel A.4: Kennisorganisaties

Partij	Ambitie vanuit eigen organisatie:
Expertise- en InnovatieCentrum Binnenvaart (EICB)	Het Expertise- en InnovatieCentrum Binnenvaart faciliteert en stimuleert de toepassing van waterstof in de binnenvaart door middel van actieve kennisuitwisseling en netwerkopbouw, met speciale aandacht voor standaardisatie en grensoverschrijdende ketensamenwerking.
Hogeschool Utrecht	Middels onderzoek en onderwijs bijdragen aan de ontwikkeling van een sterk ecosysteem van spelers die actief zijn in groene en duurzame waterstof in mobiliteit, goederenvervoer en zwaar materieel, waaronder transportbedrijven, bouwbedrijven, energiebedrijven en overheidsorganisaties. Zodoende bijdragen aan emissiereducties, verbetering van luchtkwaliteit, koolstofarme samenleving, en gezond en duurzaam leven in de stedelijke regio en provincie Utrecht.
Stichting Aeres Groep	Aeres draagt bij dmv het uitvoeren van toegepast onderzoek op het hbo en het ontwikkelen en uitvoeren van technische opleidingsprogramma's op mbo- en hbo-niveau tbv het kleinschalig opwekken, opslaan en toepassen van waterstof in mobiliteit en koude/warmte-techniek. Concrete voorbeelden: <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Het project preciSIAlandbouw; een project rondom robotica met waterstof;</li> <li>✓ Diverse projecten gelieerd aan energietransitie op de Boerderij van de Toekomst;</li> <li>✓ Betrokkenheid bij de ontwikkeling van een woonwijk op waterstof.</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Small scale waterstof productie en toepassing ter vervanging diesel landbouwwerktuigen/autonome robots.</li> <li>✓ In de mobiele techniek doen we mee met een waterstof challenge.</li> <li>✓ Toepassing waterstof gebruikt voor de koudetechniek, bijvoorbeeld in een hybride warmtepomp in bestaande woningen en in proeftuinen in verschillende delen van Nederland.</li> <li>✓ Samen met een scholingsfonds wordt een keuzedeel ontwikkeld waarin waterstof een rol speelt.</li> <li>✓ Betrokkenheid bij projecten waarbij zonnepanelen vocht uit de lucht halen en dit langs het zonnepaneel voeren, waarbij waterstof uit het paneel direct gebruikt kan worden of kan worden opgeslagen.</li> </ul>
Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek TNO (TNO)	<p>Uitrol stimuleren via positieve feedback en uitingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Kennisbasis bieden om H2-ICE of Dual Fuel aandrijflijnen voor voer-/vaartuigen, te ontwikkelen &amp; te valideren, ook voor wat betreft eventuele emissies;</li> <li>✓ Kennisbasis te bieden voor volledig elektrische en fuelcel elektrische aandrijflijnen, systeemintegratie en validatie;</li> <li>✓ Toegang bieden tot ons netwerk van partners actief in de ontwikkeling van duurzame aandrijflijnen</li> </ul>
TechCampus ROCMN Nieuwegein	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Kennis over waterstof en duurzame mobiliteit over te dragen op studenten aan de TechCampus</li> <li>✓ D.m.v. de RIF's "Duurzame Energie" en "Duurzame Mobiliteit" samen met het bedrijfsleven onderwijs te ontwikkelen dat bijdraagt aan de realisatie van de doelstellingen van dit convenant.</li> </ul>

### ***Bijlage B: Inrichting Stuurgroep en Projectgroep***

De Stuurgroep draagt zorg voor de verbinding zowel binnen de provincie Utrecht als met de landelijke regering, en ziet toe op de voortgang van de realisatie van de doelen die in het convenant zijn gesteld. De Provincie Utrecht levert de voorzitter van de Stuurgroep. Verder bestaat de Stuurgroep uit een vertegenwoordiger van elk van de volgende organisaties: gemeenten, private bedrijven, maatschappelijke organisaties en kennisorganisaties.

De Projectgroep is verantwoordelijk voor de integraliteit, de invulling van de diverse activiteiten, de financiën en bereidt – waar van toepassing – de besluitvorming in de Stuurgroep voor. De Projectgroep stelt een uitvoeringsprogramma op passend binnen de gestelde financieringskaders. Gezien de sterke inhoudelijke verwevenheid ligt het voor de hand om de inrichting van de Projectgroep nauw aan te laten sluiten op de organisatie rondom het EU LIFE project (waarvan de coördinatie bij KWR Water ligt), dat waarschijnlijk voor 1 juli 2021 zal worden gegund. Mocht het LIFE project niet doorgaan dan neemt de Provincie het initiatief tot een passende alternatieve invulling van de Projectgroep.

### ***Bijlage C: Elementen van het uitvoeringsprogramma***

Nadat het convenant is ondertekend, wordt een uitvoeringsprogramma uitgewerkt dat in elk geval de volgende elementen omvat:

- Opstellen van een communicatieplan, inclusief praktische zaken als website (domeinnaam vastleggen, inrichten en onderhouden), uitwerken van de huisstijl, inrichten van een informatieloket
- Betrekken van alle stakeholders, met name verder aggregeren van de vraag naar voertuigen en gerelateerde voorzieningen
- Monitoren van ervaringen (sociaal-economische impact, techniek, milieu en gezondheid)
- Acquireren van additionele financiering voor het uitvoeringsprogramma

## ***Bijlage D: Toelichting bij het convenant***

### *Kansen voor groene waterstof ten behoeve van mobiliteit in de provincie Utrecht*

#### **Op welke punten zal het convenant in de provincie bijdragen?**

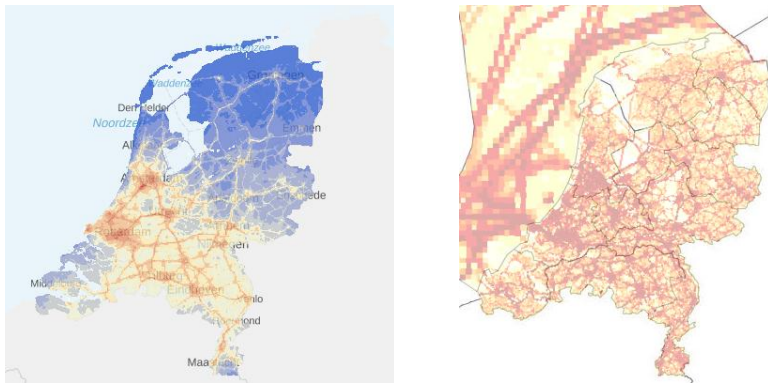
- Een voortrekkersrol voor de provincie Utrecht in de energietransitie en schone mobiliteit
- Sterke emissiereductie van CO<sub>2</sub>, NO<sub>x</sub> en fijnstof en daarmee gepaard gaande verbetering van de luchtkwaliteit, met name in binnensteden
- Verlichting van de belasting van het elektriciteitsnet, en daarmee meer ruimte voor productie van duurzame elektriciteit
- Ontwikkeling van een sterk ecosysteem van spelers die actief zijn in groene waterstof in mobiliteit, waaronder transportbedrijven, aannemers, tankstations, onderwijsinstellingen, onderzoek- en adviesorganisaties, energiebedrijven en diverse overheidsorganisaties
- Een economische impuls: de extra investeringen die zijn gemoeid met de doelstellingen ad art. 2 van het convenant bedragen naar schatting 65-75 miljoen € in de provincie Utrecht (d.w.z. de meer-investeringen voor waterstof)
- Betere toegang tot stimuleringsfondsen (nationaal, Europees) vanwege het gecreëerde momentum in de provincie Utrecht.

#### **De uitdaging**

De mobiliteitssector kent grote uitdagingen in het terugdringen van emissies zoals CO<sub>2</sub>, NO<sub>x</sub> en fijnstof. Zo bedroeg de totale CO<sub>2</sub> uitstoot van deze sector ruim 37 miljard kg in 2017. Dit is een bijdrage van 20% aan de totale emissies op Nederlands grondgebied (Tabel 1). Vervoer over de weg speelt hierbinnen de grootste rol met bijna 80%. De zee- en binnenvaart dragen met respectievelijk 13% en 6% bij aan de CO<sub>2</sub> uitstoot binnen de sector transport en mobiliteit. Het restant aan emissies op Nederlands grondgebied komt van de luchtvaart (2%) en het niet-elektrisch railverkeer (<1%). De uitstoot van zowel CO<sub>2</sub> als NO<sub>x</sub> wordt vooral veroorzaakt door de verbranding van overwegend fossiele brandstoffen, zoals door het verkeer. In Figuur 1 is duidelijk te zien dat de meeste NO<sub>x</sub> uitstoot dan ook bij grote steden, langs drukke snelwegen en rond scheepvaartroutes plaatsvindt.

*Tabel 1: milieu-impact van de Nederlandse transportsector (binnenlands vervoer); bron CBS, TNO*

	<b>Aandeel transportsector in het totaal voor Nederland (%)</b>
Energieverbruik	15
Emissie CO <sub>2</sub>	20
Emissie fijnstof (PM10)	28
Emissie NO <sub>x</sub>	45



Figuur 1 – Links: intensiteit  $\text{NO}_2$  uitstoot 2017 (bron: RIVM) – Rechts: intensiteit  $\text{NO}_x$  emissies verkeer en vervoer 2017 (bron: emissieregistratie)

Ondanks efficiënter wordende verbrandingsmotoren en technieken om onder andere  $\text{NO}_x$  emissies te verminderen, blijft de transport- en mobiliteitssector een grote bijdrage leveren aan ongewenste emissies.

### Elektrisch vervoer en alternatieven

Van belang zijn een tweetal duurzame energiedragers: groene elektriciteit en groene waterstof. Groene elektriciteit wordt gegenereerd met duurzame bronnen, zoals zon en wind. Groene waterstof wordt met groene elektriciteit geproduceerd via zg. electrolyse, waarbij water wordt gesplitst in gasvormig waterstof en zuurstof. Door duurzame bronnen voor de productie van deze groene elektriciteit cq. waterstof in te zetten wordt de hele keten van energieproductie tot gebruik ('well – to – wheel') emissieloos.

Elektrisch vervoer heeft in de afgelopen jaren een sterke vlucht genomen in Nederland. Mede hierdoor zijn verschillende innovaties beschikbaar gekomen die een belangrijke bijdrage kunnen (gaan) leveren in het terugdringen van emissies. De benodigde energie voor de elektrische aandrijflijnen wordt geleverd vanuit (1) accupakketten of via (2) waterstofbrandstofcellen die aan boord van het voertuig elektriciteit genereren.

In beginsel kan waterstof op twee manieren worden ingezet, in elektrische aandrijving (zie boven) of in brandstofmotoren. Zie het navolgende overzicht.

#### *Batterij-elektrisch*

Batterij-elektrische voertuigen zijn als regel geschikt voor licht vervoer en/of kortere afstanden, bijvoorbeeld personenauto's, stadsbussen en 'last-mile' distributie. De universele beschikbaarheid van elektriciteit is aantrekkelijk, zij het dat de belasting van het elektriciteitsnet een punt van zorg is zodra elektrisch vervoer verder toeneemt. Verder kan de laadtijd – afhankelijk van het gebruik – een obstakel vormen. Het opgeslagen vermogen en de efficiëntie van batterijen zullen naar verwachting nog verder gaan verbeteren. Desalniettemin zijn voor zwaar transport – zeker over grotere afstanden – en voor krachtwerktuigen batterij-oplossingen niet haalbaar.

#### *Waterstof-elektrisch*

Door een brandstofcel met waterstof te voeden wordt de benodigde elektriciteit voor de motoren direct geproduceerd. De enige uitstoot van dergelijke brandstofcellen is zuiver water, verder is het aandrijfsysteem volledig emissievrij. Waterstof onder hoge druk bevat veel energie en kan goed in opslagtanks aan boord worden meegenomen. Hierdoor neemt de reikwijdte t.o.v. batterij-

elektrische voertuigen flink toe. Daarnaast kan waterstof sneller 'getankt' worden in vergelijking met batterij-elektrische voertuigen, de tanktijd komt in de buurt van trucks op diesel. Waterstof-elektrische trucks worden vanaf 2021 in Nederland gebouwd door Hyzon-Holthausen in Groningen. Op dit moment worden bestaande dieselvrachtwagens nog omgebouwd maar een geheel zelf ontworpen vrachtwagen komt in 2021 op de markt.



*Figuur 2 – Waterstoftruck Hyzon-Holthausen*

#### *Mono-fuel waterstofmotoren*

Verbrandingsmotoren die volledig op waterstof draaien zijn volop in ontwikkeling, o.a. bij TNO. Naar verwachting zullen deze in de komende jaren op de markt komen. Dit betekent ook hier 100% reductie van de CO<sub>2</sub>-emissie. Er blijft echter een beperkte uitstoot van stikstofoxiden aangezien dit inherent is aan verbrandingsmotoren. Het niveau van uitstoot wordt wel geoptimaliseerd, via aanpassing van de verbrandingstemperatuur, alsook indien nog nodig nabehandeling van de resterende uitstoot tot 'near zero' niveau.

#### *Dual-fuel waterstofmotoren*

Dual fuel waterstofvoertuigen zijn naar verwachting dé schakel in de transitie omdat er nu al kan worden gestart met gebruik van waterstof zonder dat een –nog matig commercieel beschikbare – brandstofcel nodig is. Er wordt namelijk waterstof bijgemengd in een dieselmotor, tot ca. 70-80% van de energie-input. Naar rato neemt de emissie van CO<sub>2</sub> af, maar er blijft nog een beperkte uitstoot van stikstofoxiden, zij het op een lager niveau dan conventioneel. De voertuigen kunnen nog steeds volledig op diesel rijden, wat vanuit bedrijfszekerheid zeer krachtig is. Dit is onder andere in de bouw, aannemerij of landbouw een belangrijke voorwaarde. De provincie Utrecht kent hierin een vooraanstaande positie: begin oktober had Nieuwegein de primeur met de eerste dual-fuel waterstoftractor in Nederland.

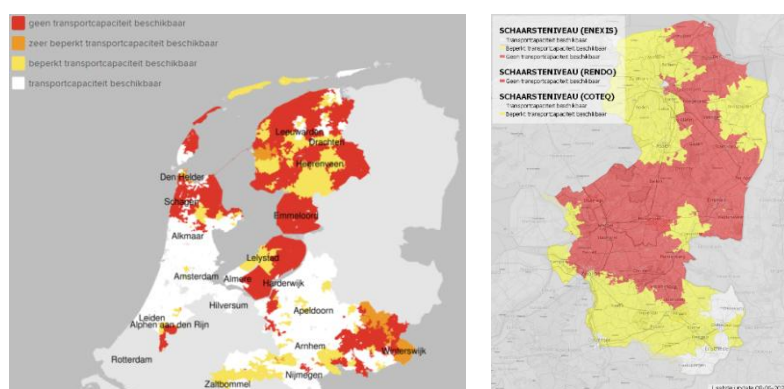
### **Waarom juist starten met groene waterstof voor mobiliteit?**

Het gebruik van groene waterstof kent in potentie vele toepassingen: bijv. in de chemische procesindustrie, als vervanger van aardgas voor bakkerijovens en voor het verwarmen van – moeilijk te isoleren – woningen en gebouwen. Echter zijn er voor deze toepassingen nog niet altijd pasklare concepten inzetbaar. Dit wordt mede veroorzaakt door beperkte ervaring met nieuwe technieken, niet sluitende businesscases en wet- en regelgeving.

Deze en andere hordes zijn al genomen in de transport- en mobiliteitssector. Brandstofcellen worden al geruime tijd toegepast, tankstations worden gestandaardiseerd gebouwd en de kosten zullen naar verwachting bij verdere opschaling dalen. In deze sector zijn er – naast batterij-elektrische voertuigen voor licht vervoer – geen serieuze alternatieven voor de noodzakelijke verduurzaming. Om deze redenen is de sector transport- en mobiliteit uitstekend geschikt voor de start van grootschalig gebruik van groene waterstof.

## Productie van groene waterstof: meer ruimte maken voor duurzame elektriciteit

Met gebruik van groene waterstof ontstaat een extra potentieel voordeel, er komt namelijk meer ruimte voor duurzame elektriciteitsproductie. Elektriciteitsproductie met wind en zon kan namelijk tot overbelasting van sommige delen van het elektriciteitssysteem leiden, nu nog vooral in de buitengebieden. Ter illustratie is de huidige situatie bij netbeheerders Liander en Enexis weergegeven in Figuur 3. Door netcongestie kunnen in bepaalde gevallen geen nieuwe duurzame energieprojecten aan het elektriciteitsnet aangesloten worden.



*Figuur 3 – Links: netcongestie Liander (oktober 2020) – Rechts: netcongestie Enexis (juni 2020)*

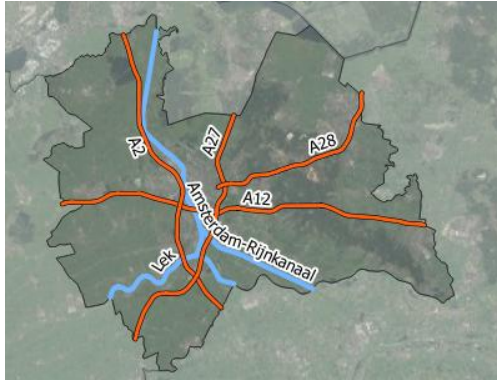
Door lokaal geproduceerde elektriciteit slim – met een electrolyser – om te zetten in groene waterstof kan duurzame elektriciteit beter in het energiesysteem worden ingepast. Hierdoor kunnen duurzame projecten alsnog worden aangesloten. Er ontstaat meer ruimte voor het opwekken van duurzame elektriciteit, wat bijdraagt aan de doelen binnen de Regionale Energie Strategie. Bovendien wordt lokaal geproduceerde elektriciteit zo direct ingezet voor het verminderen van lokale verkeersemissies.

## Kansen voor de provincie Utrecht

In de provincie liggen belangrijke knooppunten van verschillende snel-, water-, en spoorwegen. Zo vormen het Lekkanaal en de Prinses Beatrixsluis een belangrijke schakel in de scheepvaartroute Antwerpen–Rotterdam–Amsterdam en is het Amsterdam-Rijnkanaal een belangrijke verbinding tussen de Amsterdam haven en het Ruhrgebied in Duitsland. Maar bijvoorbeeld ook de A12 is een belangrijke transportcorridor en verbindt West- met Noord- en Oost- Europa. Hier ligt dan ook een kans om het goederenvervoer te verduurzamen.

Door de goede bereikbaarheid per as of per schip zijn allerlei logistieke en transportbedrijven in de provincie gevestigd, dit waren er zo'n 3.300 in 2019. Ook zijn de laatste jaren grote distributiecentra gebouwd rond Utrecht West en Nieuwegein, bijvoorbeeld voor retailers zoals Picnic en Jumbo.

Daarnaast ligt er een grote bouwopgave met de toekomstige uitbreiding van woningbouw in de provincie, waarbij ook waterstof een rol kan spelen bij zero emissie vervoer, transport en mobiele werktuigen.



*Figuur 4 - Belangrijkste weg- en waterwegen binnen de provincie*

De logistieke en transportbedrijven creëren belangrijke werkgelegenheid, in totaal ging het in 2019 om circa 28.000 arbeidsplaatsen. Gemeente Nieuwegein (9.8%), Gemeente Montfoort (7.2%) en Gemeente Woerden (5.9%) hebben het grootste aandeel banen in de transportsector in hun gemeenten.

Het beschikbaar hebben van groene waterstof in de provincie Utrecht biedt een gunstig vestigingsklimaat voor duurzame bedrijven, zij kunnen zich beter en als duurzame koploper profileren. Bovendien ontstaan kansen voor 'groene' gebiedsontwikkeling met de inzet op duurzame en innovatieve logistieke concepten. Bijvoorbeeld door lokaal opwekken van duurzame energie én lokaal gebruik van groene waterstof.

Door te focussen op scholing, onderzoek, ontwikkeling en innovaties rondom waterstof worden ook andere sectoren betrokken en ontstaat een regionaal ecosysteem rond groene waterstof. Een gunstig vestigingsklimaat voor bedrijven in de transport en logistiek brengt kansen voor extra werkgelegenheid in de provincie Utrecht.

## Colofon

Het 'Convenant waterstof in mobiliteit provincie Utrecht' is een initiatief van

- Provincie Utrecht
- EnergieCollectief Utrechtse Bedrijven (ECUB)
- KWR Water Research Institute

Contact

[info@waterstofutrecht.nl](mailto:info@waterstofutrecht.nl)

*Datum laatste update van de lijst met logo's en partijen in het convenant (bijlage A)*

19 december 2025

*Meer informatie en aanmelden als ondertekenaar*

[www.waterstofutrecht.nl](http://www.waterstofutrecht.nl)



**WATERSTOF**  
**UTRECHT**